

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
74/19	Bindal kommunestyre	26.09.19

Høringsuttalelse - Kvernhusfossen Kraftverk - Bindal kommune

Vedlegg:

- 1 Oversiktskart
- 2 Kart over utbyggingsområde

Rådmannens innstilling

Bindal kommune tilrår utbygging av Kvernhusfossen småkraftverk med tilhørende elektriske installasjoner under forutsetning av at tilstrekkelige avbøtende tiltak gjennomføres.

Saksprotokoll i Bindal kommunestyre – 26.09.2019**Behandling:**

Votering:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Bindal kommune tilrår utbygging av Kvernhusfossen småkraftverk med tilhørende elektriske installasjoner under forutsetning av at tilstrekkelige avbøtende tiltak gjennomføres.

Saksopplysninger

Plahtes eiendommer fremmet i juni 2019 søknad om tillatelse til å bygge Kvernhusfossen kraftverk i nedre deler av Terråkelva i Bindal kommune. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av Kvernhusfossen kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer.

Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8.

Norges Vassdrags- og Energiverk (NVE) har, som konsesjonsmyndighet sendt ut ovennevnte konsesjonssøknad på høring i perioden 20.06 til 08.09.2019. Bindal kommune har fått forlenget høringsfristen til 27.09.2019

På bakgrunn av konsesjonssøknad, samt innkomne høringsuttalelser, vil NVE ta stilling til om Plahtes Eiendommer skal få konsesjon for bygging og drift av Kvernhusfossen kraftverk, og eventuelt sette vilkår for drift av anlegget.

Bindal kommune skal i sin høringsuttalelse ta stilling til:

1. Bør konsesjon gis eller ikke?
2. Dersom konsesjon bør gis, er det behov for avbøtende tiltak for å dempe de negative konsekvensene som etablering og drift vil medføre?

Presentasjon av utbyggingsplanene

Småkraftverket vil utnytte et fall på ca. 24 meter i Terråkelva fra eksisterende inntaksdam på kote 36,5 til nedstrøms Kvernhusfossen på kote 12,5. Eksisterende Inntaksdam vil hovedsakelig bli utbedret og tettet, mens inntaket må bygges nytt. Vannveien vil bli en ca. 230 meter nedgravd rørgate. Kraftverket vil få en installert effekt på 1875 kW og produsere ca. 5, 6 GWh årlig. Produksjonen tilsvarer strømforbruket til ca. 280 husstander. Søker har planlagt å slippe minstevannføring på 270 l/s om vinteren og 540 l/s om sommeren. Alminnelig lavvannføring er 270 l/s.

Den gamle dammen vil bli reparert og det søkes om å øke høyden på konstruksjonen med opptil 50 cm. Endringen vil medføre at lengden på vannspeilet ovenfor dammen vil øke fra 20 til 40 meter og neddemt areal vil øke fra 450 m² til 900 m². Volumet vil øke fra ca. 200 til 400 m³. Inntaksmagasinet vil øke med ca. 50 % for å få etablert løsning som sikrer fiskevandring, sikring av utvandrende smolt, samt for å sikre at det ikke trekkes inn luft i kraftverket.

Minstevannføringen vil slippes rett ved inntaksristen, slik at all minstevannføring vil bli ledet inn i øvre laksetrapp. Det vil bli montert utstyr for overvåking av minstevannføring i henhold til myndighetenes krav.

Rørgaten fra inntaket til kraftstasjonen vil legges i eksisterende rørgate. De gamle trerørene vil bli fjernet og erstattet av et nytt rør med diameter på 1900 mm. Røret vil legges rett på bakken, eventuelt graves/sprenges for å få en tilfredsstillende overdekning. Det vil bli brukt stedeagne masser til grave ned rørgata.

Den gamle er for liten og for dårlig stand til å kunne benyttes. Det vil derfor bli bygget et nytt stasjonsbygg på ca. 115 m², rundt 20 meter nedstrøms eksisterende stasjonsbygg. Den nye bygningen vil bli plassert på et flatt platå nede ved elven. Området er skogdekt av yngre gran, og må hugges og planeres. Det skal lages en avkjørsel fra eksisterende vei ned til stasjonsbygningen. Riggplass rundt den nye stasjonsbygningen vil bli ca. 1 dekar. Arealet vil benyttes til parkeringsplass i etterkant. Den delen av riggplass som vender mot elven vil bli revegetert, slik at det blir minimum 5 meter avstand fra elv til parkeringsplass.

Fordeler ved tiltaket

Kvernhusfossen vil produsere 5,6 GWh ren og fornybar energi i et middelår.

Dette tilsvarer forbruket til ca. 280 husstander. Kraftverket vil bidra til flere positive samfunnsmessige virkninger som bedret lokal kraftforsyning, reduserte utslipp av CO², oppfyllelse av vedtatte klimamål, lokal verdiskapning, lokale ringvirkninger og kommunale og nasjonale skatteinntekter.

Ulemper ved tiltaket

Utbyggingen er vurdert å gi små negative konsekvenser. I dag er Kvernhusfossen en fiskesperre ved de fleste vannføringer. Det forutsettes at Kvernhusfossen småkraftverk bygges slik at det blir gode forhold for både oppvandrende og utvandrende fisk. Konsekvenser ved tiltaket på naturmiljø er vurdert av SWECO. For nærmere informasjon, gå inn på NVEs nettsider www.nve.no/konsesjonssaker og se på søknaden for Kvernhusfossen med vedlegg.

Arealbruk

Permanent berørt areal er 1,5 dekar og består av dam med inntak, veier og kraftstasjon. Midlertidig berørt areal er 7,5 dekar og består av inntaksområde, rørgate, riggområde og sedimenteringsbasseng, veier, kraftstasjon og massetak/deponi.

Forholdet til offentlige planer og nasjonale føringer

Kommuneplanens arealdel: Hele planområdet ligger i arealsone LNF1. Dette er områder hvor bygging eller fradeling ikke er tillatt. Vassdraget er ikke vernet, verken i verneplan for vassdrag eller etter naturvernloven.

Virkninger for natur, samfunn og miljø:

TEMA	Verdi	Virkning av tiltaket
Rødlistede arter	Liten-middels	Liten til middels konsekvens
Terrestrisk miljø	Liten til middels	Liten negativ konsekvens
Akvatisk miljø	Middels	Liten positiv konsekvens
Landskap	Middels	Liten negativ konsekvens
Kulturminner	Middels/liten	Ubetydelig negativ konsekvens
Landbruk	Liten	Ubetydelig negativ konsekvens
Vannkvalitet etc.	Liten	Ubetydelig negativ konsekvens
Friluftsliv	Liten	Liten negativ konsekvens
Jakt og fiske	Liten	Ubetydelig negativ konsekvens
Samiske interesser	Ingen	Ingen
Reindrift	Middels	Liten negativ konsekvens

Konsekvenser ved brudd på dam og trykkrør

Dambrudd: Det er kun et lite inntaksmagasin uten regulering. Konsekvensklassene forutsettes derfor å være klasse 0, som for det gamle kraftverket.

Rørbrudd: Vannveien utføres som 230 meter nedgravd rør. Strekningen med nedgravd rør går gjennom et område uten infrastruktur i form av bebyggelse, og det er lavt trykk. Et eventuelt rørbrudd vil kunne gi noe skader på skogsbilveg langs rørgaten, men terrenget vil raskt føre vannet tilbake til elven. Konsekvensklassen forutsettes å være klasse 0.

Avbotende tiltak

- Minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannsføring.
- Etablering av vegetasjon langs rørgatetrase, veiskråninger, riggområde m.m.
- Fjerning av gammel rørgate.
- Restaurering og bevaring av den gamle kraftstasjonen som fortidsminne
- Avfallshåndtering og tiltak mot forurensning skal være i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.
- Det anbefales at kraftverkstasjonen får en god plassering i terrenget og at det legges vekt på landskapsmessig og arkitektonisk tilpasning, så langt dette lar seg gjøre.
- Veitraseer bør gis en estetisk best mulig plassering i terrenget.
- Eventuelle inngrep i elvekanten bør minimaliseres.

Vurdering

Omsøkte tiltak er i strid med kommuneplanens arealdel. Det vil ikke være behov for behandling av tiltaket som dispensasjon i henhold til plan- og bygningsloven, da tiltaket behandles etter annet lovverk.

Tiltaket ligger i utkanten av et område kartlagt som viktig friluftsområde. Det er i første rekke naturstien ved Stillelva som er mål for turer i området. Tiltaket vil i liten grad påvirke bruken av området til friluftslivsformål.

Det forutsettes at den gamle rørgata blir ryddet og rørene blir fjernet, ved legging av ny rørgate. Videre forutsettes det at den gamle kraftstasjonen settes i stand som et fortidsminne. Dersom det finnes offentlige tilskudd til denne typen restaurering, kan kommunen være behjelpelig å søke. Når det gjelder den gamle rørgata nedenfor den nye stasjonen må denne enten settes i stand eller fjernes. Også her vil kommunen være behjelpelig med å skaffe eventuelle offentlige tilskudd til en bevaring av rørgata.

Små kraftverk bygd etter vannressursloven med midlere årsproduksjon under 40 GWh kan ikke pålegges å betale konsesjonsavgift. Konsesjoner gitt etter vannressursloven har heller ikke vilkår om avståelse av konsesjonskraft. Bindal kommune vil derfor verken motta konsesjonsavgift eller konsesjonskraft for denne typen vassdragsutbygging. Nøyaktig beregning av eiendomsskatt er komplisert og vanskelig å beregne før tiltaket er gjennomført. Det er likevel sannsynlig at det kun er snakk om et mindre beløp.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 11.09.2019

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.